

**Przedmiotowy system oceniania z podstaw filozofii
w XXI Liceum Ogólnokształcącym
im. św. Stanisława Kostki w Lublinie**

I. Wymagania edukacyjne z podstaw filozofii

W nauczaniu filozofii nauczyciel oceniający wiedzę i umiejętności uczniów kieruje się zasadą indywidualizmu. Specyfika kształcenia filozoficznego musi uwzględniać możliwości i zdolności uczniów.

Wychodząc z tego założenia, kryteria oceniania w zakresie wiadomości i umiejętności obejmują:

- znajomość treści nauczania, w tym: pojęć filozoficznych, przedstawicieli określonych poglądów i szkół filozoficznych – ich dorobku i wpływu na filozofię i kulturę,
- aktywność ucznia: udział w dyskusjach i pracach grupowych,
- zaangażowanie w przedmiot – samodzielne stawianie pytań i szukanie rozwiązań problemów filozoficznych,
- kreatywność i samodzielność podczas wykonywania prac indywidualnych i analizy materiałów źródłowych.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny semestralne / końcoworoczne:

Niedostateczna:

Uczeń:

- nie zna podstawowych terminów i pojęć filozoficznych,
- posiada duże braki w wiadomościach i umiejętnościach,
- nie potrafi samodzielnie postawić pytania do tekstu źródłowego,
- nie podejmuje własnej refleksji,
- nie angażuje się w przedmiot,
- na lekcjach
- przyjmuje postawę bierną i nie wykazuje chęci do nauki

Dopuszczająca: poziom wymagań koniecznych (K)

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia i terminy filozoficzne,
- rozumie, na czym polega filozofia, jakie stawia pytania, z jakich dyscyplin się składa
- zna niektóre poglądy filozoficzne
- samodzielnie potrafi odtworzyć główną tezę zawartą w tekście źródłowym,
- poprawnie wykonuje proste zadania (często przy pomocy nauczyciela)
- nie angażuje się w przedmiot,
- nie zabiera głosu w dyskusjach.
- przy pomocy nauczyciela potrafią posługiwać się pojęciami filozoficznymi
- przy pomocy nauczyciela potrafią analizować proste problemy filozoficzne
- przy pomocy nauczyciela potrafią analizować proste teksty filozoficzne
- przy pomocy nauczyciela potrafią konstruować proste rozumowania logiczne

Dostateczna: poziom wymagań podstawowych (P)

Uczeń:

- spełnia kryteria niższego (K) poziomu wymagań oraz
- potrafi samodzielnie bądź pod niewielkim ukierunkowaniem nauczyciela:
  - posługiwać się pojęciami filozoficznymi
  - analizować proste problemy filozoficzne
  - konfrontować ze sobą przeciwstawne stanowiska filozoficzne
  - analizować i interpretować proste teksty filozoficzne

- konstruować proste rozumowania logiczne
- zna wybrane nurty, kierunki i szkoły filozoficzne
- podejmuje współpracę w grupie przy zadaniach zespołowych
- bierze udział w dyskusjach
- jest średnio zaangażowany w przedmiot

Dobra: poziom wymagań rozszerzających (R)

Uczniowie:

- spełniają kryteria niższego (P) poziomu wymagań oraz:
- rozumieją związki problematyki filozoficznej z rzeczywistością
- rozumieją powiązania niektórych koncepcji filozoficznych
- potrafią analizować problemy filozoficzne o średnim stopniu trudności
- potrafią analizować i interpretować teksty filozoficzne
- potrafią powiązać problematykę filozoficzną z wiedzą z innych dziedzin
- wybierają i porządkują informacje z różnych źródeł, aby skonstruować poprawnie ułożoną wypowiedź
- wykazują się zaangażowaniem i aktywnością na zajęciach
- potrafią przyjmować określone role w zespole i współpracować przy wykonaniu określonego zadania
- są aktywni na lekcji, a w wypowiedziach dłuższych mogą wykazywać niepewność

Bardzo dobra: poziom wymagań dopełniających (D)

Uczeń:

- spełnia kryteria niższego (R) poziomu wymagań oraz rozumieją związki filozofii w jej rozwoju historycznym z rozwojem społeczeństw, nauki i kultury
- potrafi swobodnie posługiwać się kategoriami filozoficznymi
- potrafi analizować problemy filozoficzne
- potrafi samodzielnie konstruować argumenty bądź kontrargumenty względem tez i stanowisk filozoficznych
- potrafi precyzyjnie formułować myśli
- potrafi przedstawić zmiany, jakie dokonywały się w rozumieniu pojęć filozoficznych
- potrafi zająć własne stanowisko w odniesieniu do diskutowanych problemów i właściwie je uzasadnić
- wykazuje się twórczym myśleniem
- podejmuje różne role w zespole, wnosi twórczy wkład w wykonanie określonego zadania
- dobrze wywiązuje się ze stawianych przed nimi zadań, a także samodzielnie się ich podejmuje filozoficznych, jest aktywny i zaangażowany w tok lekcji.

Celująca: poziom wymagań wykraczających (W)

Uczniowie:

- spełniają kryteria niższego (R) poziomu wymagań oraz samodzielnie prowadzą dociekania filozoficzne, wykraczając poza program nauczania
- samodzielnie sięgają do źródeł i opracowań w celu pogłębienia swego rozumienia poszczególnych zjawisk filozoficznych
- formułują oryginalne wnioski
- biorą udział w olimpiadzie filozoficznej i odnoszą w niej osiągnięcia
- uczestniczą w innych formach pozaszkolnego życia filozoficznego

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć:

a. sprawdzian - Sprawdzian powinien zostać zapowiedziany z dwutygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzony powtórzeniem materiału, którego dotyczy. Dopuszczalne formy sprawdzianu to test, rozprawka, esej. Ta forma oceniania będzie przeprowadzona przynajmniej raz w semestrze. Uczeń po uzyskaniu oceny niedostatecznej ma obowiązek ją poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisania sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Jeżeli uczeń w dniu sprawdzianu opuścił tylko lekcję filozofii ma obowiązek napisać sprawdzian na najbliższej lekcji. Jeżeli uczeń w czasie sprawdzianu korzysta z niedozwolonych materiałów, elektronicznych nośników danych, podpowiedzi kolegów nauczyciel ma prawo postawić ocenę niedostateczną.

b. „kartkówki” - „Kartkówka” nie musi być zapowiedziana i może obejmować zakres materiału trzech ostatnich lekcji. Jeżeli kartkówka jest zapowiedziana uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.

c. odpowiedzi ustne - Odpowiedź ustna może obejmować treści trzech ostatnich lekcji. Szczególną formą odpowiedzi ustnej może być wygłoszenie referatu na umówiony z uczniem wcześniej temat. Każdy z uczniów powinien przynajmniej raz w ciągu semestru zostać oceniony na podstawie odpowiedzi ustnej.

d. praca domowa – jest sprawdzana i oceniania. Za brak pracy domowej, brak zeszytu uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną lub „-„ (trzy „-„ = ocena niedostateczna)

e. aktywność na lekcjach – podlega ocenie, uczeń może otrzymać ocenę w skali 1-5 lub tzw. plusy (trzy plusy = ocena bardzo dobra). Ocenie podlega praca w grupach, stosownie do wkładu pracy poszczególnych osób. Ocenie będą podlegać także brak zaangażowania, unikanie pracy na lekcjach, rażące niestosowanie się do poleceń nauczyciela, za co uczeń może otrzymać minus (trzy minusy = ocena niedostateczna) lub ocenę niedostateczną.

f. ponadto uczeń może być oceniony za stosunek do przedmiotu oraz za pozalekcyjne rozwijanie zainteresowań filozoficznych

g. nieprzygotowanie do lekcji – uczeń ma prawo zgłosić raz w semestrze nieprzygotowanie bez podawania przyczyny (nie dotyczy zapowiedzianej kartkówki i sprawdzianu), co jest odnotowane przez nauczyciela.

h. prowadzenie zeszytu przedmiotowego - obowiązkiem ucznia jest posiadanie podręcznika oraz zeszytu przedmiotowego. Brak zeszytu i/lub podręcznika uczeń jest zobowiązany zgłosić na początku lekcji, sytuacja tak dopuszczalna jest tylko jeden raz w semestrze. Każdy kolejny brak będzie odnotowany w dzienniku (minus; trzy minusy = ocena niedostateczna)

Oceny i skala procentowa

100 – 90% bardzo dobry

89 – 75% dobry

74 – 60% dostateczny

59 – 40% dopuszczający

Poniżej 40% niedostateczny

W czasie semestru uczeń powinien zdobyć przynajmniej trzy oceny (w miarę możliwości z różnych form oceniania).

Ocenianie klasyfikacyjne z filozofii:

- a) przed zakończeniem semestru/roku (ocena końcowa) nauczyciel wystawia każdemu z uczniów ocenę semestralną na podstawie zebranych przez uczniów ocen w trakcie bieżącego oceniania.

Ocena semestralna nie musi być średnią arytmetyczną wszystkich ocen – uprzywilejowane są oceny ze sprawdzianu, eseju opracowanego w domu, odpowiedzi ustnej oraz osiągnięcia w olimpiadzie filozoficznej;

- b) uczeń będzie niesklasyfikowany, jeżeli nie otrzymał przynajmniej trzech ocen cząstkowych, bądź opuścił ponad połowę zajęć z filozofii.

III. Warunki i tryb otrzymywania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Szczegółowe warunki i tryb otrzymywania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z podstaw filozofii określa wewnętrzny system oceniania (§11 pkt. 4).